

Sygn. akt II CNP 74/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lipca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Górski (przewodniczący)

SSN Maria Szulc (sprawozdawca)

SSN Dariusz Zawistowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 25 lipca 2013r.,

skargi M. G.

o stwierdzenie niezgodności z prawem

prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 23 września 2010r., sygn. akt [...] wydanego

w sprawie z powództwa M, G,

przeciwko Polskiemu Związkowi Działkowców - Rodzinnemu Ogrodowi
Działkowemu [...]

o stwierdzenie nieważności uchwały,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Skarżący domagał się stwierdzenia, na podstawie art. 424¹ § 2 k.p.c., niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 23 września 2010 r., którym została oddalona jego apelacja od wyroku Sądu Okręgowego w P. oddalającego powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały Zarządu Rodzinnego Ogrodu Działkowego [...] nr 3/2007 dnia 31 marca 2007 r. w przedmiocie pozbawienia skarżącego członkostwa w Polskim Związku Działkowców.

W skardze powód zarzucił naruszenie: - art. 31 § 1 k.c. oraz art. 27 i art. 40 ust. w ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. 2005.169.1419) poprzez ich błędną wykładnię, - art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a i d ustawy z dnia 7 lipca 1994 r.- Prawo budowlane (t.j. Dz. U. 2003.207.2016 ze zm.) poprzez jego niezastosowanie; - art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. -Prawo geodezyjne i kartograficzne (t.j. Dz. U. 2005.240.2027) w brzmieniu obowiązującym w dniu 1 kwietnia 2006 r. poprzez jego niezastosowanie i wskazał, że skutkiem naruszenia wyżej wymienionych przepisów prawa jest niezgodność zaskarżonego wyroku z art. 37 § 1 k.c., art. 27 i art. 40 ust. w ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. 2005.169.1419), art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a i d ustawy z dnia 7 lipca 1994 r.- Prawo budowlane (t.j. Dz. U. 2003.207.2016 ze zm.) i art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r.- Prawo geodezyjne i kartograficzne (t.j. Dz. U. 2005.240.2027) w brzmieniu obowiązującym w dniu 1 kwietnia 2006 r.

Sąd Najwyższy zważył:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia powinna odpowiadać szczególnym wymogom określonym w art. 424⁵ § 1 k.p.c. Są to wymagania konstrukcyjne skargi nie podlegające sanowaniu, ich zachowanie podlega badaniu przez Sąd Najwyższy, zaś brak któregokolwiek z elementów skutkuje jej odrzuceniem (art. 424⁸ § 1 k.p.c.). Powołany przez skarżącego, jako podstawa skargi, art. 424¹ § 2 k.p.c. uzależnia dopuszczalność skargi od kumulatywnego spełnienia dwóch przesłanek: istnienia wyjątkowego przypadku oraz występowania niezgodności z prawem o kwalifikowanym charakterze, wynikającej z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub

konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela. Z brzmienia art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. wynika, że w wypadku powołania tej podstawy skargi skarżący powinien wykazać istnienie wyjątkowego wypadku uzasadniającego jej wniesienie. Wymóg ten dotyczy zarówno przyczyn niezgodności z prawem zaskarżonego orzeczenia jak i przyczyn, dla których strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych umożliwiających zaskarżenie orzeczenia. Brak jest podstaw do przyjęcia, że wskazane przez skarżącego okoliczności stanowiące, w jego ocenie, usprawiedliwioną przyczynę nie wniesienia skargi kasacyjnej, uzasadniają przyjęcie zaistnienia przesłanki wyjątkowego przypadku. Zgodnie z ustalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego przyczyny te muszą mieć charakter wyjątkowy w znaczeniu obiektywnym i wystąpić z powodów nadzwyczajnych, niezależnych od strony i niemożliwych do przewyżczenia. Jak się wskazuje, taką przyczyną może być katastrofa, klęska żywiołowa, uzyskanie błędnej informacji od pracownika sądu, ciężka choroba, czy wyjątkowe okoliczności leżące po stronie osób trzecich uniemożliwiające zaskarżenie niekorzystnego dla niej orzeczenia (postanowienia z dnia 2 lutego 2006 r., III CNP 4/06 (OSNC 2006/6/113); z dnia 14 października 2010 r. I CNP 52/10; z dnia 16 maja 2008 r. I CNP 21/08; z dnia 11 maja 2012 r., I CNP 1/12, niepubl.). Skarżący podaje jako przyczynę nie wniesienia skargi kasacyjnej odmowę wniesienia jej przez pełnomocników profesjonalnych oraz odmowę wniesienia przez Rzecznika Spraw Obywatelskich. W świetle art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. nie jest wystarczające wskazanie przyczyny nie wniesienia środka prawnego umożliwiającego zaskarżenie orzeczenia, ale konieczne jest wykazanie okoliczności ją uzasadniających. Skarżący spełnił to wymaganie jedynie w stosunku do drugiej okoliczności przedstawiając odmowę wniesienia skargi przez Rzecznika, natomiast nawet nie uprawdopodobnił, że istotnie z uwagi na odmowę, nie mógł skorzystać z koniecznej pomocy pełnomocników profesjonalnych. Zważywszy na długi, dwumiesięczny termin do wniesienia skargi kasacyjnej, liczony od daty doręczenia odpisu wyroku z uzasadnieniem (art. 398⁵ § 1 i 2 k.p.c.), brak jest podstaw do uznania, że twierdzenie o niemożności znalezienia pełnomocnika profesjonalnego do sporządzenia skargi kasacyjnej, uzasadnia przyjęcie zaistnienia przesłanki wyjątkowego przypadku w postaci braku możliwości wniesienia środka zaskarżenia z przyczyny noszącej charakter obiektywny, wyjątkowy i nadzwyczajny.

Powołanie omawianej podstawy skargi nie eliminuje nadto obowiązku konieczności uprawdopodobnienia wyrządzenia szkody spowodowanej zaskarżonym orzeczeniem (art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.). Niezbędne jest zatem dokonanie wyodrębnionego wywodu i uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody ze wskazaniem, że już nastąpiła oraz określenie jej zakresu i rozmiaru. Skarżący powinien nadto wykazać w skardze istnienie związku przyczynowego pomiędzy szkodą a zaskarżonym wyrokiem. Nie jest spełnieniem tego wymagania odwołanie się do szkody przyszłej, hipotetycznej, czy mogącej powstać w przyszłości (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2011, III CNP 5/11; z dnia 25 sierpnia 2011, I CNP 12/11; z dnia 19 lipca 2012 r., I CNP 14/12 – niepubl.). Skarżący wskazuje jako szkodę utratę własności wybudowanej altany o wartości 165.000 zł oraz szkodę w postaci pozbawienia go możliwości korzystania z działki nr [...] w Rodzinnym Ogrodzie Działkowym. Nie wykazuje natomiast związku przyczynowego pomiędzy utratą własności altany a szkodą w kontekście przysługującego mu roszczenia o zwrot poniesionych nakładów. Szkada według dominującej teorii różnicowej polega na różnicy pomiędzy obecnym stanem majątkowym a stanem jaki byłby, gdyby nie wystąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Nie można zatem twierdzić, że powód już poniósł szkodę skoro służy mu roszczenie o zwrot nakładów stanowiących równowartość altany, do której służyło mu prawo własności. Szkada majątkowa spowodowana brakiem możliwości korzystania z altany nie została ani wskazana kwotowo, ani w żaden sposób uprawdopodobniona. Jeżeli natomiast skarżący powołuje się na poniesienie szkody niemajątkowej, to nie została ona w ogóle określona, a wymogu uprawdopodobnienia nie spełnia samo twierdzenie, że został pozbawiony możliwości korzystania z działki lub altany.

Brak spełnienia w skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia wymagań określonych w art. 424⁵ § 1 pkt 4 i 5 k.p.c. powoduje odrzucenie skargi jako niedopuszczalnej (art. 424⁸ § 1 k.p.c.), wobec czego orzeczono jak w sentencji.

